

VERSIONES.

viduum readificabo illud: ut Christum arguerent, ac accularent tanquam reum mortis, dicitur illud de materiali templo Jerosolimitano, quod edificatum fuit quadraginta sex annis, Joan. 2. n. 20. interpretantur, & testimonium coram Pontifice prodant. At verò modò, ut ejus resurrectionem, quantum in ipsis est impediatur, de resurrectione sui corporis sententiam exponunt: semper iniquitas sibi est inconstans modo huc, modo illuc flectitur, ut venenum suum evomat. Impietas & fraus suis se impugnat verbis.
Joan. 2. Ut Judæi fortissimè inducerent Pilatum, ut Christum D. crudelissimè judicaret ad mortem, Matth. 27. n. 23. dixerunt: Sanguis ejus super nos, & super filios nostros: id est, ejus mors ei certissimè debetur, & ita hoc est indubitatum, ut ejus mors, ejusque sanguis sit in nostra conscientia, & à nobis, ac filiis nostris exquiratur; & tamen cum Pilatus traderet eis Jesum, ut eum crucifigerent, clamant Judæi: Nobis non licet interficere quemquam. Joan. 18. n. 31. Ecce quantum iniquitas, & fraudulentia est sibi contraria, & in suis dictis minimè constans. Pharisei omnibus modis urgebant Præfidem, ut Christum reum mortis condemnarent, ita ut ejus mortis causam super se, superque suam conscientiam imponerent: Sanguis ejus super nos, Cur ergo ei mortem non infligitis, cum ad hoc vobis Pilatus concedat facultatem: Accipite eum vos, & secundum legem vestram judicate eum, ibid. n. 31. sed instanter dicunt ad Pilatum: Nobis non licet interficere quemquam. Sibi adversaria est iniquitas; modo omni vi, ac conatu mortem crudelissimè procurabant; & iterum modo, tanquam religiosi, ac scrupulosi, se alienos à tali morte exhibebant; & idèd à Pilato extorquendam machinantur. D. Leo serm. de Passione, expendens hæc verba: Nobis non licet interficere quemquam, sic ait: Quid hæc specie religionis injustius? Quid hæc clementia dissimulatione crudelius? Qua lege, o Judæi, quod vobis non licet facere, licet velle? Contaminari ejus occisione metuisis: cuius super vos, & super filios vestros sanguinem postulastis. Si non totum facinus vestra impietas peragit, permitte præfidem judicare, quod sentit: sed volenti id eum declinare non sinis, à quo ipsi mendaciter abstinentis. Judæi modò suis verbis à nece Christi alienos se ostendebant, & modò totis viribus procurabant.
Matth. 27. n. 64. Jube ergo custodiri sepulchrum, usque in diem tertium, ne fortè veniant Discipuli ejus, & furentur eum: & dicant plebi: Surrexit à mortuis; & erit novissimus error pejor priori.
Num. 65. Ait illis Pilatus: Habetis custodiam: ite, custodite sicut scitis.

Impii val. de diver. hmodi se habent in eandem re.
D. Leo.
Matth. 27. n. 64.
Num. 65.

Syrus n. 64. Et dicant quia ex domo mo rtorum surrexit.
Arabicus. Et dicant inter plebem.
Persicus. Custodiam agant usque in diem tertium.
Burgen. Et erit seductio pejor priori.
Aethiopic. Et erit nequitia ejus pejor primâ.
Novari. Impositura pejor primâ.
Syrus n. 65. Sunt vobis custodes, &c. Sicut scientes estis.
Persicus. Vos viros, & satellites habetis, custodiam agite.
Arabicus. Apud vos sunt custodes: ite, & claudite sepulchrum.
Aethiopicus. Firmate sepulchrum.

EXPOSITIO II.

Jube custodiri sepulchrum: ut ait D. 36. Chrysostomus. Ad sepulchrum usque malitiam suam extendunt, ac producunt. Iniquitas semper timida, ac formidolosa; inde custodiam postulant à Pilato. Ne fortè, id est, ne contingat, quod veniant discipuli ejus, & furentur eum: Hoc verbum, Furentur, ex sua genuina significatione, ac juxta radicem Græcam, respicit actum nocturnum; & est sensus, ne noctu eum furentur. Et subjiciunt: Ne discipuli furentur eum. Quod Principes Sacerdotum ac Pharisei dicunt ap palliandum, ac tegentium suum timorem de Resurrectione Christi; nam ipsi bene sciebant, quod ex discipulis Christi, unus eum negavit, alii relicto eo, fugerunt; ac proinde bene cognoverant, quod Discipuli Domini talia non essent ausuri, ac facturi; inde sub tegumento Apostolorum Pharisei suum metum obtegere volunt.
Et erit novissimus error pejor priori, Pharisei, ac Principes Sacerdotum sua perversitate duos errores hic dicunt, ut explicat Rabbanus, D. Augustinus, de consensu Evangel. ac commoneat omnes Recentiores. Primum, dicunt impiè ipsi Pharisei, quod Christus D. adhuc vivens, præclarissimis verbis, rationibus, factis, ac miraculis (diabolicâ arte, ut falso ipsi Pharisei interpretantur,) se esse verum filium Dei, verumque Messiam ostenderat. Secundus error, ac novissimus erit, si discipuli persuadent populo eum à mortuis surrexisse; & hunc dicunt esse pejorem errorem priori; nam si Deus suâ divinâ virtute eum suscitavit tertiâ die, aperte convincitur quod ipse sit sanctus, & quod vera dixisset, cum suscitator tertiâ die, ut ipse prædixerat, ac proinde omnia, quæ dixit, vera, & credibilia sunt; nam suscitatio à mortuis non potest dari nisi divinâ virtute: Deinde si credatur in populo, quod ipse surrexit à mortuis, multos habebit sequaces, ex quo ipsi Principes Sacerdotum, ac Pharisei multos habebunt inimicos in populo, quia vitium justum, ac sanctum occiderunt.
An illis Pilatus, ite: id est, nulla mora est interpo

36. D. Chryf.
D. Hieron.
D. Paschal.
D. Thom.
D. August.
37. Rabban.
D. August.
Recentior.

D. Damas. interponenda, sed diligenter perficite, quod dicitis. D. Damasenus oratione de Sabbatho sancto, ait: Horruit Pilatus commercium interfectorum Dei. Mandat eos abire, quia timuit, ac horruit, tam iniquos homines secum habere. Expositio est moralissima, & non literalis: Habetis custodiam. Aliqui hoc referunt ad custodiam militum pro templo, quæ erat sub potestate Sacerdotum, sed hoc non habet fundamentum: & si ipsi Principes Sacerdotum habebant custodiam militum sub potestate sua, ad quid hoc petierunt à Pilato?
39. Caictanus ait, quod idem est, habetis custodiam, ac ex radice græca: habete custodiam. Simpliciter tamen nostra lectio retinenda est, Habetis custodiam: ac si dicat Pilatus, jam habetis milites, quod vobis heri concessi ad crucifigendum; hos etiam habetis ad custodiendum sepulchrum. Unde Persicus ita vertit: Vos viros, & satellites habetis, custodiam agite; & Arabicus: Apud vos sunt custodes, ite, & claudite sepulchrum. Hæc autem custodia, ut notat Janenius, & Caict. erat copia militum Romanorum pro custodienda civitate, ac persona ipsius Præfidis.

QUÆSTIO VII.

Quare tam sollicitè Sacerdotes, & Pharisei de custodibus monumenti agunt?

40. R Atio, quam Sacerdotes, & Pharisei profecerunt, patet ex textu: Ne fortè veniant discipuli ejus, & furentur eum: ipsi autem non timebant discipulos, quos viderant, relicto eo, fugisse, sed timebant Christi resurrectionem, ut dixi modò in Expositione, num. 36. Et inde ipsi, quantum in eis erat, ejus resurrectionem volebant impedire, sed eorum diligentia nostra fidei profuit, ut docent D. Hieronymus citatus suprâ, q. 5. D. Paschal. lib. 12. & hic D. Thomas, D. Augustinus, & ferè omnes; ut qui custodes venerant, testes fierent ejus resurrectionis, si vellent vera nuntiare de Christo D. ait Isaias 33, n. 16. juxta lectionem septuaginta: hic habitabit in excelsa spelunca petra fortis. . . Regem cum gloria videbitis. D. Hieronymus in præfati ad hoc cap. 27. Matthæi, ait: Quod in sepulchro ponendus esset Dominus, Prophetia testimonium est dicentis: Hic habitabit in excelsa spelunca petra fortissimè, & statim sequitur: Regem cum gloria videbitis: ut etiam ipsi custodes, tantæ gloriæ, ac majestatis fierent testes.
Secundò: D. Damascenus homil. de Christi sepultura, ait. Facet ergo mortuus in sepulchro, excubitoribus, signaculisque obseratus, qui absque creatis, obsignavitque; qui posuit manus arenas pro termino, sicut leo requievit: ut cavulus leonis obdormivit, ut Rex dum somnum capit, custodit sepius. Ecce qualis est Dominus mortuus in sepulchro, non ut communis homo interfectus, humanæ conditionis cæcens, violentias hostium patiens; sed ut princeps, ac rex, quieti, & somno indulgens: mors enim justorum non est mors; sed dulcissimus somnus, Sylvester in Evang. Tom. VI.

41. D. August.

ac placida quies, sicut dum magnificus Rex somnum capit, armatis custodibus munitur. Prædixit Isaias 11. n. 10. erit sepulchrum ejus suo sepulchro gloriosum: Magnificum, quia amplum & novum, choro. magnâ aromatum copiâ conditum, multâ militum manu munitum, more regum dum somnum capiunt.
Ad hoc alludens Job 3, n. 14. ait: Nonne dormiens siletem, & somno meo requiescerem cum regibus, & consulibus terræ; qui edificam sibi solitudines: Sanctus Job mortem suam dicit dormitionem, ut notat Sanchius. Sanchius.
Sanchius. Dormitorum mors dicitur somnus, seu dormitio, juxta phrasim Scripturæ, Act. 7. n. 59. & etiam Calendarii; & comparat Job mortem suam non cum morte Regum, sed cum eorum somno: Somno meo requiescerem cum Regibus. Quia Reges in morte deleuntur; ac verò in somno, dum Principes dormiunt, multa solitudine disponunt, & ordinant, ut multis custodibus accingantur, totaque familia invigilat, ne vel stertius fiat, vel dormienti aliquid damnnum inferatur. Hinc rectè Job mortem suam cum regum somno confert, qui dum dormiunt, multo famulatu custodiuntur: Julii enim in morte maxime Divinâ Providentiâ sunt maniti, ac custoditi. Hinc etiam Christus D. dum in suo glorioso sepulchro jacebat, tanquam supremus rex dormiens; ut Rex dum somnum capit, custodibus sepius: quamvis Phariæi malignâ perversitate custodes contra Dominum essent machinati. Nam, ut ait D. Leo Papa serm. 11. de Passione: Admissi in se impiis furentium manus quæ dum proprio incumbunt scelere, famulata sunt Salvatori.
Tertiò: Amphilocheus serm. de sepultura Domini, ait: Quis unquam vidit mortuum asservari? vel potius, quis vidit unquam mortuum belligerare? Quis audivit aliquando mortuum, metum eis incutere, qui eum interemerunt. Esti hoc in nullo alio mortuo reperitur, hoc in meo Jesu invenitur, qui est mortuus, optimè potest, & agnoscit metum bellum, ac exterminium suis hostibus incutere, sicut suos famulos custodire, ac protegere. Ait Jeremias. 1. n. 10. Ecce constitui te hodie super gentes, & super regna, ut evellas, & destruas. Quæ verba dicta sunt Propheæ in figura Christi D. ut Rupertus, & aliis multis placet, quia Jerem. 1. ab ipso & mortuo Judæi erant devastandi, ac Rupertus. destruedi per Romanos. Rupertus lib. 1. in Jerem. cap. 3. ait: In typum Domini nostri, qui populo illi prædicavit, & ad penitentiam audire nolentes vocans, civitatis, & templi exterminium prædixit; & quamvis occisus, eidem tamen exterminio superstes exiit. Perpende ultima verba: Quamvis occisus, eidem exterminio superstes exiit: est mortuus Jesus, ut morte sua nos redimat; tamen semper vivus, ac superstes, ut suos adversarios puniat, ac exterminet.
Quartò: D. Maxim. serm. 3. de Pasch. ait: Custodiebant ergo eum sollicitè in sepulchro, quia D. Maxim. necesse illis erat, eum tam non doctorem temere, sed judicem. Cor tam anxie, tantaque vigilantia sepulchrum custodiebant? Equidem propria conscientia propter commissum scelus in Dei filium, ees stimulabat, ac docebat ultionem suorum peccatorum ab ipso infligendam. Inde tota illorum cura erat, ut sepulchrum

Christi in suo sepulchro gloriosum: Magnificum, quia amplum & novum, choro. magnâ aromatum copiâ conditum, multâ militum manu munitum, more regum dum somnum capiunt.
42. Job. 3.
Sanchius.
43. Amphilocheus.
44. Peccator Deum judicem, ac ultorem timet.
Z. culto

custodirent; nec id faciebant, quia timerent eum resurrecturum, ut gentium Doctorem, ac Salvatorem, sed suorum malefactorum judicem, ac vindicatorem; hoc unum in eo formidabant, quod esset iudex, & ultor suorum scelerum, hoc enim primo, ac maxime timent hominum peccata in summa Dei maiestate.

45. Post peccatum primorum parentum illius consequentia explicatur: Genes. 3. n. 7. Qui comedit & aperit sunt oculi amborum: Nam quid antea cæci erant, & oculos clausos habebant: minime sanè: qualiter ergo post peccatum dicuntur oculi aperti? quid vident modò, quod antea non videbant? Dicuntur oculi eorum aperti, qui peccatum causa fuit, ut viderent modò, quæ antea non videbant: Antea videbant, ac considerabant Deum, ut suum creatorem, ac benefactorem; modò iratum, & iudicem, ac suorum criminum ultorem, illaque punientem. Rupertus lib. 3. in Genes. cap. 10. ait: *Aperti sunt oculi amborum, verus utrobique gemitus, Deus iratus, diabolus risu dilatatus, uterque sexus ignominia percussus; inter hæc omnia reorum animi torquebantur, & oculi confundebantur:*

Rupertus. *Aperti sunt oculi amborum, verus utrobique gemitus, Deus iratus, diabolus risu dilatatus, uterque sexus ignominia percussus; inter hæc omnia reorum animi torquebantur, & oculi confundebantur:*

Matth. 27. n. 66. Illi autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes lapidem cum custodibus.

VERSIONES.

- Syrus. Obsignaverunt lapidem.
- Aler Syrus. Saxum illud præsentibus custodibus.
- Burgens. Tutum reddiderunt sepulchrum.
- Aethiopicus Firmaverunt & obsignaverunt hunc lapidem.
- Persicus. Apprimè custodiam egerunt satellites, atque præpositi custodiam egerunt.
- Græcus. Sigillum imprimentes.

EXPOSITIO III.

46. **I**LLI autem abeuntes: acceptâ facilitate à Pilato, cum multa diligentia, ac festinatione abierunt. Munierunt sepulchrum: lapidem nempe sepulchralem, quos sepulchri, seu speluncæ clauderetur, signantes: Græcè, *Sigillantes*: annulo, ac publico sigillo, non ipsius Pilati, ut innuit Chryostomus, sed vel sigillo publico civitatis, vel magno ipsorum Concilio Sanedrin, & etiam vinculis ferreis adhibitis: quibus lapidem sepulchri ligarunt, ac affixerunt, cum custodibus: non dicitur cum satellitibus, vel militibus; sed cum custodibus, qui militares stationes agerent, ut semper aliqui eorum essent in assidua, ac continua vigilia.

D. Chris.

QUÆSTIO VIII.

Quare Pharisei tam fortiter, ac valide omni modo munierunt Christi sepulchrum?

Pontifices, ac Pharisei triplici munimine munierunt sepulchrum, scilicet militum assiduâ custodia; qui indefessa sollicitudine ad sepulchrum vigilarent, ac undique circumirent, ut ad illud nemini pateret aditus. Secundò, obfignatione lapidis: *Signantes*, id est, obfignantes, nempe annulo, non Pilati, sed publico, & Civitatis Ierosolima; vel potius annulo magni concilii ipsorum, quod dicebatur *Sanedrin*; ne à quoquam lapis è sepulchro amoveri & corpus Christi extrahi posset; quod illico sigilli violatione deprehenderetur. Tertio, addunt Nicephorus lib. 1. cap. 32. Beda de locis Sanctis, Judæos utrumque sepulchri lapidem perforasse, & vinculo ferreo contrinxisse, ita ut nullo modo sepulchrum posset aperiri: ex quo patet quanta fuerit stultitia, ac infidelitas Judæorum, ut rectè argumentatur D. Hilarius apud Catenam D. Thomæ, & ait: *Meus inde furandi corporis, & sepulchri custodia, atque obfignatio, stultitia, ac infidelitatis testimonium est quod signare sepulchrum ejus voluerunt, cuius præcepto conspexissent de sepulchro mortuum suscitatum.*

47. Tripliciter obfignatur sepulchrum.

Nicephor. Beda.

D. Hilar.

Sed dum Judæi omnibus modis conantur Christo resurrecturo exitum occludere, & stimulas cautius oblerare, nescientes, & inviti auferunt miraculum, & fidem resurrectionis, testimonium Deo ab ipsis extorqueute, ut hic Chryostomus ait: *Certa resurrectionis demonstratio, per ea, quæ vos ipsi procurastis, reddita est: si enim obsignatum fuit sepulchrum fraudi, & dolo nullus locus relinquebatur: quod si nulla fraus admissa fuerit, & sepulchrum reperit vacuum, perspicuum est, quod proculdubio, & citra controversiam resurrexit. Vides quomodo inviti veritatis adjuvent demonstrationem. Nervosè, ac elegantè, similiter & argutè D. Maximus serm. 3. in Festo Paschæ disserit: *Fidem nostram confirmavit impietas Judæorum. Nam sufficit ad credulitatem nobis eorum nimium cauta crudelitas. Quo enim diligentius custodierunt tumulum, eo constat illum manifestius surrexisse. Quo plures apposuere custodes, eo plures testium reliquere. Nam hoc procuravit Divina Providentia, ut resurrectioni Dominica, non solum Angeli, non solum discipuli, sed & testimoniam perhiberent (quod amplius est) inimici... Tanta enim sollicitudine sepulchrum obstruxit impietas, ut id non prævaleret manus humana destruere, nisi sola virtus resurrectionis aperiret. Ecce consilium Divinæ sapientiæ: Quot custodes Pharisæica crudelis cautela ad custodiendam sepulchrum, ad extinguendum Christi nomen, ad suppressendam ejus resurrectionem! Sed hoc procuravit Divina Providentia, ut quot fuerunt custodes, tot essent testes Christi Majestatis, ac gloriolæ ejus resurrectionis, ac celebritatis, & exaltationis ejus nominis, ut non solum essent testes Angeli, discipuli, sed etiam inimici.**

48.

D. Chris.

D. Maxim.

Eliphaz

49. Eliphaz Themanites de Deo loquens, ait: *Job. 5. n. 18. Quia ipse vulnerat & medetur: percussit, & manus ejus sanabunt. Vivacius in*

Hebræus. Hebræo habetur: *Ipse vulnerans medetur. Medici vulneri applicant medicamentum; at Supremus Artifex Deus, ex ipso cruento vulnere, & acerbiori plaga medicinam parat, & unde interitus à vulnere timebatur, inde vulnere remedium invenitur, qui est supremus apex sanandi Divina Providentia. Ad hunc locum Jobi alludens Petrus Damianus lib. Ephistolæ. ait: *Quia ergo nos de medicamento vulnus facimus, facit Deus de vulnere medicamentum: ut qui virtute percussimur, vitio curremur. Nos namque virtutum dona retorquemus in usum vitiorum: ille vitiorum mala assumit in arte virtutum. Divina Providentia, supremâ dispositione insectatur impiam hominum arguere; & quemadmodum impia hominum & depravata voluntas, de virtute vanam gloriam componit, de virtuteque multas decipiendi artes fabricat: sic etiam Deus vitia recudit in poenitentiam, & humilitatem, & ex hominum nequitia contra justitiam, ac veritatem, eorum majorem manifestationem, ac declarationem educit. Quia ergo nos de medicamento vulnus facimus, facit Deus de vulnere medicamentum: Quia malitia Judaica excogitavit, custodibus appositis ad sepulchrum, infligere vulnus in fidem discipulorum, ac in manifestationem Resurrectionis. Divina Providentia inde medicamentum deduxit ad majorem publicationem Resurrectionis, ac ad majorem, & firmiorem stabilitatem discipulorum: *Facit Deus de vulnere medicamentum.***

Petr. Dam. *Quia ergo nos de medicamento vulnus facimus, facit Deus de vulnere medicamentum: ut qui virtute percussimur, vitio curremur. Nos namque virtutum dona retorquemus in usum vitiorum: ille vitiorum mala assumit in arte virtutum. Divina Providentia, supremâ dispositione insectatur impiam hominum arguere; & quemadmodum impia hominum & depravata voluntas, de virtute vanam gloriam componit, de virtuteque multas decipiendi artes fabricat: sic etiam Deus vitia recudit in poenitentiam, & humilitatem, & ex hominum nequitia contra justitiam, ac veritatem, eorum majorem manifestationem, ac declarationem educit. Quia ergo nos de medicamento vulnus facimus, facit Deus de vulnere medicamentum: Quia malitia Judaica excogitavit, custodibus appositis ad sepulchrum, infligere vulnus in fidem discipulorum, ac in manifestationem Resurrectionis. Divina Providentia inde medicamentum deduxit ad majorem publicationem Resurrectionis, ac ad majorem, & firmiorem stabilitatem discipulorum: *Facit Deus de vulnere medicamentum.**

Divina Providentia de vulnere facit medicamentum.

Divina Providentia de vulnere facit medicamentum.

QUÆSTIO IX.

Quare Darius Rex pro tutela Danielis in lacu, posuit tantum sigillum; Pharisei vero pro munimine sepulchri Christi, non solum ponunt sigillum, sed & custodes, & ferreas catenas?

50. **A**it Textus: *Signantes lapidem eum custodibus.* Malitia Pharisæica, ut explicavi superiori quæstione in limine, pro muniendo Christi sepulchro tria posuit, Sigillum, Custodes, & etiam ex multorum placito, ferreas catenas. Aliter verdè Darius Rex, cum ex vehementi optimatum instantia misisset Danielem in lacum Leonum, Daniel. 6. n. 27. *Allatus est lapis unus, & positus est super os lacu, quem*

Difficultas quæstionis. Daniel. 6.

obsignavit Rex annulo suo & annulo optimatum suorum, ne quid fieret contra Danielem. Utrisque vigilantia pro munimine, Dario pro Daniele in lacu, Phariseis pro Christo in sepulchro, Darius posito sigillo quiescit, & nil amplius curat. At Pharisei sigillo non quiescunt, sed ultra custodes, ac ferreas catenas adhibent, omnisque cautela eis parva videbatur.

Timet Darius Rex Danieli nocuentum ab adversariis: timent & Christi adversarii furum; tamen multò majori solertia virtutis inimicus fatigat, ac invigilat, ne pietati aliquis sit locus, quàm virtutis defensor, ac protector, ne liceat æmulationi; Pharisei contra justitiam, ac veritatem armabantur. At Darius pro Justitia pugnabat. Inde hic sigillo munit lapidem, non tamen milites ad excubias adhibet: Illi verdè milites ad excubias apponunt, & lapidem sigillo, ac catenis ferreis munierunt. Virtutis propugnator multa non querit virtutis adversarios; ut inde nosceas solertiores esse homines ad crimina, & scelera, quàm ad justitiam, ac honestatis studium.

51.

Diligentior homo ad criminem, quàm ad honestatem.

Cum ad partes Cæsareæ interrogat Christus, quem dicunt homines esse filium hominis? Petrus unico verbo respondet: *Tu es Christus filius Dei vivi;* Matth. 16. n. 16. At verdè cum Sacræ Passionis nocte Christum negat, scribit D. Matth. 26. n. 74. *Tunc cepit desolari, ac jurare, quia non novisset hominem:* Marc. 4. n. 71. *Cepit anathematizare, & jurare.* Hoc est, multas maledictiones, ac execrationes sibi imprecari. Luc. 22. n. 60. *Homo nescio quid dicit.* D. Paschas. lib. 12. ait: *Semper gravior, ac gravius per verba negat: Dum summam veritatem filii Dei fateretur, uno simplici verbo utitur. Tu es Christus filius Dei vivi: cum verdè negat, maxime multiplicat, ac si ad hoc omnia deficerent, & pauca viderentur.*

52.

Matth. 16.

Matth. 26.

Marc. 4.

Luc. 22.

D. Paschas.

Legationem ex Dei mandato Moyses, & Aaron deferunt ad Pharaonem pro dimittendo populo, & in comprobationem, quod missi sint à Deo, projicit Aaron virgam Moysis, quæ versa est in colubrum; ad refutandam veritatem legationis: *Vocavit Pharaon sapientes, & maleficos, & fecerunt etiam ipsi per incantationes Aegyptiacas, & arcana quadam similiter.* Exod. 7. n. 11. Pro causa Dei, ac justitia duo tantum stabant, Moyses, & Aaron, cum una virga; & tamen Pharaon non vocavit duos, vel tres maleficos, sed indeterminatè, quia ut notat Seraphinus in suis veritatibus in Exod. conc. 3. *Aegyptus maxime maleficis, & incantationibus abundabat; inde in magno numero vocat eos Pharaon; qui & omnes suas virgas ferebant. Pro causa Dei, ac justitia, una tantum stat Moysis virga: pro iniquitate, mendacio, ac tyrannide Pharaonis, innumera decertant sua multitudinem falsitatem patrocinantes.*

53.

Exod. 9. Seraphin.

Pro Justitia virga una: pro iniquitate innumera.